

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **PharmDr. M. C.**, bývajúci v B., zastúpený H., s.r.o., V., proti žalovanej : **V., a.s., M.**, o zaplatenie **438 763,22 Sk (14 564,27 €)** s prísl., vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 12 C 126/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. júla 2009 sp.zn. 6 Co 147/2009

t a k t o :

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 9. júla 2009 sp.zn. 6 Co 147/2009 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 3. februára 2009 č.k. 12 C 126/2008-89 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia 438 763,22 Sk titulom poplatku z omeškania za oneskorené úhrady faktúr, ktorými bola žalovanému vyúčtovaná poskytnutá zdravotná starostlivosť jeho poisťovcom. Prvostupňový súd právny vzťah medzi účastníkmi posúdil ako vzťah občianskoprávny, keď vychádzal z charakteru právneho postavenia účastníkov konania, účelu a predmetu činnosti žalovanej spočívajúcej v poskytovaní zdravotníckej starostlivosti, predmetu jej činnosti, ktorou je vykonávanie zdravotníckeho poistenia. Zistil, že všetky uvedené faktúry boli splatné v roku 2004, z toho posledná dňa 3.12.2004, t.j. 3 roky uplynuli dňa 3.12.2007. Prvýkrát si teda žalobca mohol uplatniť poplatok z omeškania z tejto faktúry 4.12.2004. Trojročná premlčacia doba uplynula 4.12.2007. Návrh na súd bol podaný 2.4.2008, t.j. po uplynutí trojročnej premlčacej doby, preto prihliadol na vznesenú námietku premlčania a žalobu zamietol.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 9. júla 2009 č.k. 6 Co 147/2009-114 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Proti tomuto rozsudku pripustil dovolanie na posúdenie otázky

charakteru vzťahu medzi zdravotníckym zariadením a zdravotnou poisťovňou z hľadiska ustanovenia § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka v znení zákona č. 263/1999 Z.z. a zákona č. 500/2001 Z.z. V odôvodnení uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku z 24. septembra 2003 sp.zn. 4 Cdo 87/2003 zaujal stanovisko k otázke premlčania nároku na náhradu za poskytovanie zdravotnej starostlivosti poistencom V. Právna veta tohto rozhodnutia znie : „Vzťah medzi zdravotníckym zariadením a zdravotnou poisťovňou, vyplývajúci zo zmluvy o poskytovaní zdravotníckej starostlivosti, je vzťahom občianskoprávnym“. Z toho vyplýva, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď premlčanie uplatneného práva posúdil podľa Občianskeho zákonníka. Správny je aj jeho záver, že právo žalobcu je premlčané, keďže trojročná všeobecná premlčacia doba uplynula 4.12.2007 a žalobca podal žalobu na súd až 2.4.2008. Keďže žalovaná sa premlčania dovolala, nebolo možné premlčané právo žalobcovi priznať.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorého prípustnosť odôvodnil ustanovením § 238 ods. 3 O.s.p. a dôvodnosť ustanovením § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p. – nesprávnym právnym posúdením veci. Uviedol, že súd v rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. sa žiadnym spôsobom nevyporiadal v napadnutom rozhodnutí s tvrdeniami žalobcu, ktorými preukazoval, že na vzťahy je potrebné aplikovať § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka, rovnako nevysvetlil, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov. Neuviedol v napadnutom rozhodnutí dôvody, na základe ktorých nie je možné na vzťah aplikovať § 261 ods. 2 Obchodného zákonníka. Navrhol, aby dovolací súd na základe ustanovenia § 243b O.s.p. zrušil rozhodnutie odvolacieho ako aj prvostupňového súdu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k podanému dovolaniu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 3 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie je opodstatnené.

V ustanovení § 238 ods. 3 O.s.p. je odvolaciemu súdu zverené oprávnenie založiť výrokom jeho rozsudku prípustnosť dovolania, v prípade, že toto rozhodnutie je zásadného právneho významu. Možnosť založiť prípustnosť dovolania neznamená, že by odvolací súd bol oprávnený vysloviť prípustnosť dovolania úplne ľubovoľne – zákon jeho voľnú úvahu ohraničuje do rámca posúdenia zásadnosti rozhodnutia po právnej stránke. Procesná možnosť odvolacieho súdu založiť prípustnosť dovolania nesmie ani v tomto rámci právnej zásadnosti rozhodnutia viesť k prenášaniam ťažiska rozhodovania odvolacieho súdu na súd dovolací. Odvolací súd sám sa musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi okolnosťami a svoj myšlienkový postup musí dostatočne odôvodniť aj s poukazom na všetky právne závery, ktoré zaujal. Odvolací súd nemôže odôvodniť pripustenie dovolania vzhľadom na to, že napr. „podľa jeho názoru sa vo veci riešia otázky zásadného právneho významu“; takéto odôvodnenie je na úkor presvedčivosti odôvodnenia celého rozhodnutia vo veci samej, pretože by ho bolo možné považovať za náznak toho, že odvolací súd si nie je istý správnosťou svojich právnych záverov, či svojho právneho posúdenia veci a spolieha sa, že príslušné právne závery vysloví dovolací súd. Dostatočné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odvolací súd pripustil proti rozsudku dovolanie, má v tomto prípade osobitný význam, nakoľko ak je dovolanie prípustné podľa § 238 ods. 3 O.s.p., dovolateľ je oprávnený napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu výlučne z dôvodu, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (iné dovolacie dôvody nemôže použiť), a to práve len v tej konkrétne vymedzenej otázke, pre ktorú bolo dovolanie pripustené. Predmetom súdneho posudzovania môžu byť potom len právne otázky [na riešenie skutkových otázok dovolací súd nie je oprávnený ani vybavený procesnými prostriedkami (§ 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.)] súvisiace s posúdením, či napadnuté rozhodnutie spočíva na správnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Úlohou dovolacieho súdu v prípade dovolania, odôvodneného nesprávnym právnym posúdením veci, je posúdiť, či odvolací súd na zistený skutkový stav použil správny predpis a či ho aj správne interpretoval.

V nadväznosti na vyššie uvedený výklad dovolacieho súdu k § 238 ods. 3 O.s.p. a k spôsobu vymedzenia dovolacej otázky dovolací súd dospel k záveru, že spôsob, akým odvolací súd vymedzil právnu otázku, pre ktorú pripustil dovolanie, trpí tzv. inou vadou konania v zmysle § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. Keďže zákon dáva oprávnenie odvolaciemu súdu pripustiť dovolanie proti svojmu rozsudku len výnimočne a za predpokladu, že ide

o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, odvolací súd musí v odôvodnení svojho rozhodnutia jasne uviesť, že vyslovil prípustnosť dovolania pre zásadný právny význam ním riešenej konkrétnej právnej otázky, resp. konkrétnych právnych otázok. Ako už uviedol Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku z 28. februára 2001 sp.zn. 2 Cdo 114/2000 (viď R 6/2004) v súlade so zásadou preskúmateľnosti, presvedčivosti a zrozumiteľnosti súdnych rozhodnutí musí odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia právnu otázku, pre ktorú pripustil dovolanie, sám vyriešiť, musí vysvetliť, z akých dôvodov, z viacerých v konaní vyslovených právnych názorov, považoval za správny ten, z ktorého pri posúdení veci vychádzal. Ak tak neurobí, je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné, čo treba považovať za inú vadu konania, ku ktorej musí odvolací súd prihliadať v zmysle § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. z úradnej moci.

Vymedzenie dôvodov pripustenia dovolania odvolacím súdom (viď uvedené vyššie) ani právna otázka, pre ktorú pripustil dovolanie odvolací súd nie sú v súlade s vyššie uvedenými zásadami; nie sú totiž riadne, jasne a zrozumiteľne odôvodnené. Vymedzenie dôvodov, pre ktoré odvolací súd pripustil dovolanie, odvolací súd nijako neodôvodnil, nevyplýva z neho, prečo považuje predmetnú dovolaciu otázku z hľadiska predmetu konania za právnu otázku zásadného právneho významu.

Dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že o rozhodnutie odvolacieho súdu po právnej stránke zásadného významu ide nielen vtedy, ak odvolací súd posudzoval právnu otázku, ktorá má po právnej stránke zásadný význam z hľadiska rozhodovacej činnosti súdov vôbec (majúci všeobecný dopad na prípady obdobnej povahy), ale predovšetkým a zároveň vtedy, ak mala posudzovaná otázka zásadný význam pre rozhodnutie v konkrétnej prejednávanej veci. Potom platí, že zásadný právny význam nemá posúdenie takej právnej otázky, ktorá pre rozhodnutie vo veci nebola určujúca. Zásadný význam právnej otázky, v ktorej odvolací súd pripustil dovolanie preto nemôže existovať mimo právny rámec, podstatný pre rozhodnutie súdu v konkrétnej veci.

So zreteľom na uvedené dovolaciemu súdu nezostalo nič iné, ako zrušiť napadnutý rozsudok odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 1 O.s.p. a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Vzhľadom na výskyt inej vady konania v zmysle § 242 ods. 1 O.s.p. nemohol odvolací súd pristúpiť k posúdeniu, či napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2010

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová